

درس ۱۲

۱- خیر؛ زیرا برخی از این سلسله‌ها مانند طاهریان و سامانیان با فرمان و یا با تأیید خلیفه عباسی به قدرت رسیدند و خود را وفادار و مطیع خلافت نشان میدادند. با این حال، در اداره قلمرو خود استقلال کامل داشتند و مانع دخالت خلیفه و عواملان در درون قلمرو خود میشدند؛ اما حکومت‌های صفاریان، علویان، آلبویه و الزیاری (زیاریان) بدون اجازه و تأیید خلیفه حکومت و قدرت را به دست گرفتند. روابط این حکومتها اغلب با خلافت عباسی خصمانه بود. یعقوب لیث صفاری به‌عراق لشکرکشی کرد و قصد داشت بغداد مرکز خلافت را تصرف کند، اما موفق به این کار نشد علویان پیرو مذهب شیعه بودند و خلافت عباسی را غاصب می‌شمردند و از آن اطاعت نمی‌کردند. آل بویه دیگر سلسله ایرانی موفق شد بغداد را تصرف کند و خلفای عباسی را حدود یک قرن تحت تسلط سیاسی خود درآورد.

۳- این متن به روشنی بیانگر بی‌اعتمادی و دشمنی است که یعقوب لیث صفاری با خلافت عباسی داشت و از این رو به جنگ سپاه خلیفه رفت، اما توفیقی نصیب او نشد.

• دانش‌آموزان را راهنمایی کنید که برای اجرای این فعالیت، متن درس، نقشه‌ها و نمودار خط زمان را به دقت مرور نمایند.